

Stosunek do rządu w maju

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

POPARCIE DLA RZĄDU

W maju¹ tyle samo badanych co w kwietniu (30%) zalicza się do zwolenników rządu Mateusza Morawieckiego, wzrósł natomiast udział jego przeciwników (46%, o 4 punkty procentowe więcej w porównaniu do ubiegłego miesiąca). Zmniejszył się odsetek badanych deklarujących obojętny stosunek do aktualnego rządu (21%, spadek o 3 punkty). Prawie tyle samo osób co przed miesiącem nie ma zdania w tej sprawie (3%, spadek o 1 punkt).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022									2023				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Zwolennicy	31	34	33	32	29	28	26	33	28	29	34	34	30	30
Przeciwnicy	38	36	40	39	46	46	47	44	46	44	41	42	42	46
Obojętni	28	26	23	25	23	23	23	20	23	24	23	21	24	21
Trudno powiedzieć	3	4	4	4	3	3	4	3	3	3	2	3	4	3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (397) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

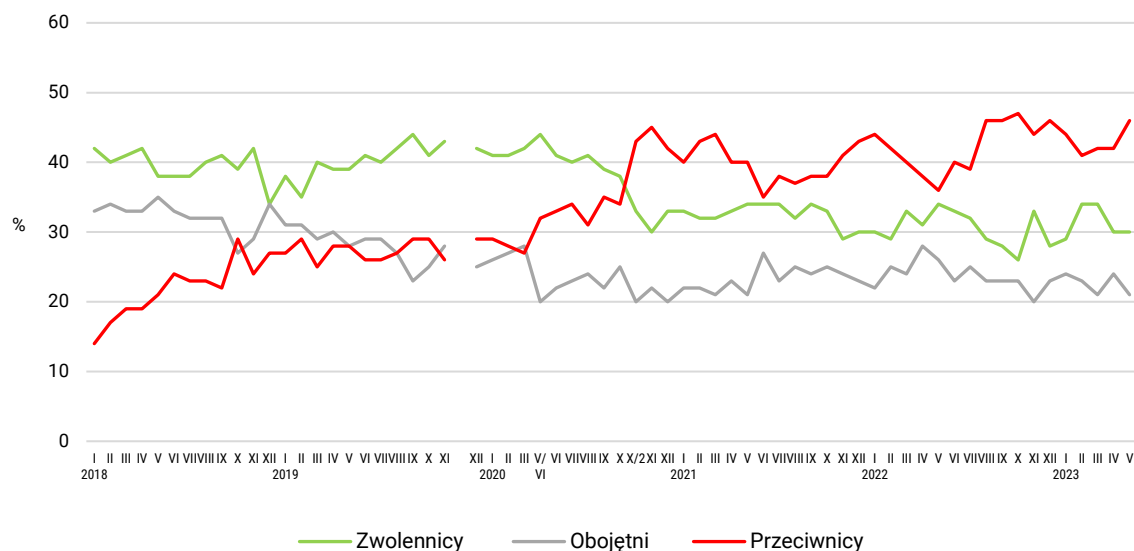
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 18 maja 2023 roku na próbie liczącej 1056 osób (w tym: 57,4% metodą CAPI, 25,9% – CATI i 16,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

W grupach społeczno-demograficznych rząd Mateusza Morawieckiego ma najwięcej zwolenników wśród emerytów – ich udział w tej grupie sięga 50%. Poparcie dla urzędującego gabinetu rośnie wraz z wiekiem respondentów: w gronie osób powyżej 65 roku życia wynosi ono 48%. Ponadprzeciętnie wysoki odsetek zwolenników rządu obserwujemy też wśród badanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (45%), rolników (45%) i pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (46%). Z kolei relatywnie najwięcej przeciwników jest wśród osób z wyższym wykształceniem (71%), kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (73%), mieszkańców ponad półmilionowych miast (68%) oraz osób, których dochody na członka rodziny wynoszą co najmniej 4000 zł miesięcznie (69%). Stosunek do rządu istotnie różnicuje też częstość praktyk religijnych – im częstszy udział w praktykach, tym wyższy odsetek zwolenników gabinetu Mateusza Morawieckiego, a wraz z ich spadkiem rośnie odsetek przeciwników. Wśród badanych praktykujących kilka razy w tygodniu zwolennicy stanowią 70%, podczas gdy w grupie w ogóle nieuczestniczących w mszach i nabożeństwach udział przeciwników rządu wynosi 73% – zob. tabelę aneksową 1.

Na stosunek do urzędującego gabinetu silnie wpływa także orientacja światopoglądowa. Wśród respondentów identyfikujących się z prawicą większość stanowią zwolennicy rządu (63%), natomiast wśród badanych o poglądach lewicowych – jedynie 5%, a udział zdeklarowanych przeciwników przekracza cztery piąte (83%). Polacy utożsamiający się z politycznym centrum w ponad połowie zaliczają się do przeciwników obecnego rządu (53%), a mniej więcej co trzeci z nich ma do niego stosunek obojętny (34%).

Nastawienie do obecnego rządu wyraźnie różnicują preferencje partyjne. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w maju², do Sejmu weszłoby pięć ugrupowań, choć należy zaznaczyć, że poparcie dla dwóch z nich niewiele przekracza próg wyborczy. Prawie dziewięciu na dziesięciu wyborców Prawa i Sprawiedliwości zalicza się do grona zwolenników urzędującego gabinetu (87%). Równie wysoki jest udział przeciwników rządu w elektoracie Koalicji Obywatelskiej (89%). Przeciwnicy stanowią też większość wyborców Koalicji Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL (80%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (79%). Wśród sympatyków Lewicy niemal wszyscy uważają się za przeciwników gabinetu Mateusza Morawieckiego (98%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	87	2	10	0
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	89	7	2
Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)*	2	98	0	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	10	79	11	0
Koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)*	8	80	12	0

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Udział osób dobrze odbierających wyniki działalności rządu sięga obecnie 35% (spadek o 2 punkty procentowe w porównaniu z kwietniem), a oceniających je negatywnie przekracza połowę (54%, wzrost o 3 punkty). Więcej niż co dziesiąty badany nie ma zdania w tej kwestii (11%, spadek o 1 punkt).

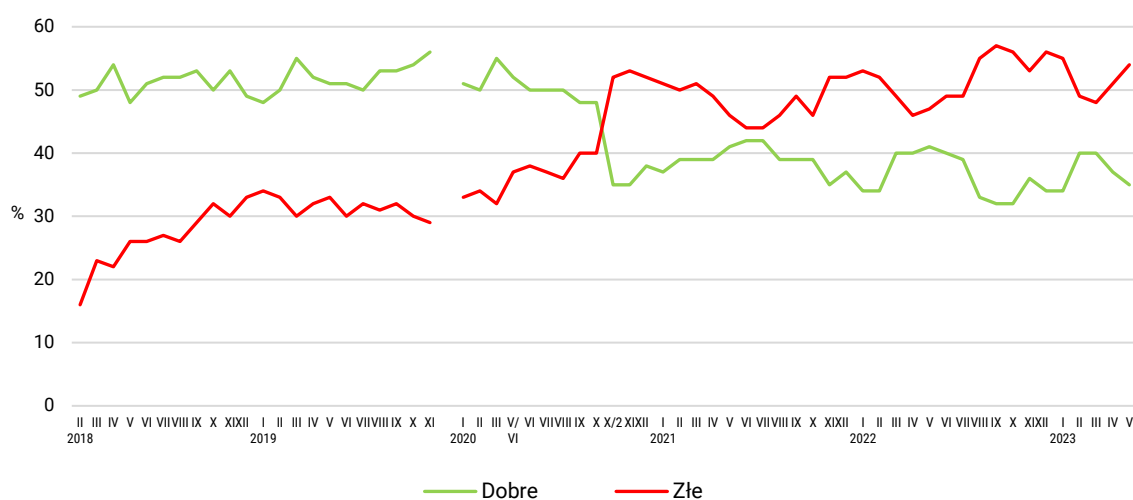
² Por. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w maju”, maj 2023 (oprac. K. Pankowski).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022									2023				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Dobrze	40	41	40	39	33	32	32	36	34	34	40	40	37	35
Źle	46	47	49	49	55	57	56	53	56	55	49	48	51	54
Trudno powiedzieć	14	12	12	12	11	11	12	11	10	11	10	12	12	11

CBOS

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowanie ocen wyników działalności rządu kształtuje się podobnie jak w przypadku stosunku do niego. Najlepiej postrzegają je starsi badani (53% ocen pozytywnych wśród osób w wieku 65 lat i więcej), a najgorzej – najmłodsi, w wieku 18–24 lata (12% wobec 75% ocen negatywnych). Odsetek opinii pozytywnych maleje wraz ze wzrostem wielkości miejsca zamieszkania ankietowanych – wśród mieszkańców wsi sięga on 42%, a w gronie mieszkańców miast liczących co najmniej 500 000 ludności wynosi jedynie 12% (przy 74% ocen negatywnych). Dobre opinie o działalności rządu częściej niż pozostali mają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (52%), rolnicy (63%), emeryci (56%) i pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (56%). Z kolei najczęściej negatywnie dotychczasową działalność obecnego gabinetu oceniają respondenci z wyższym wykształceniem (77%), przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści (80%), pracujący na własny rachunek oraz uczniowie i studenci (po 71%), a także osoby uzyskujące dochody w wysokości 4000 zł i więcej *per capita* w gospodarstwie domowym (74%). Im rzadziej badani biorą udział w praktykach religijnych, tym częściej wystawiają rządowi oceny negatywne – wśród w ogóle niepraktykujących odsetek ten sięga 80%, podczas gdy wśród praktykujących kilka razy w tygodniu trzy czwarte stanowią oceny pozytywne (75% wobec 21% negatywnych). Istotne znaczenie dla

odbioru wyników działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego ma także orientacja polityczna. Badani identyfikujący się z prawicą znacznie częściej dobrze oceniają wyniki działalności rządu (65%), podczas gdy osoby o poglądach lewicowych niemal powszechnie oceniają je źle (90%) – zob. tabelę aneksową 2.

Pozytywne oceny wyników działalności rządu stanowią zdecydowaną większość w elektoracie PiS (91%). Niewiele mniejszy odsetek sympatyków Konfederacji WiN oraz Koalicji Polski 2050 i PSL odbiera dotychczasową działalność rządu negatywnie (odpowiednio: 87% i 82%). Wśród zwolenników KO i Lewicy złe oceny rezultatów pracy obecnego gabinetu są praktycznie powszechne (odpowiednio: 95% i 100%).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	91	3	6
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	3	95	2
Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)*	0	100	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	12	87	1
Koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)*	10	82	8

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

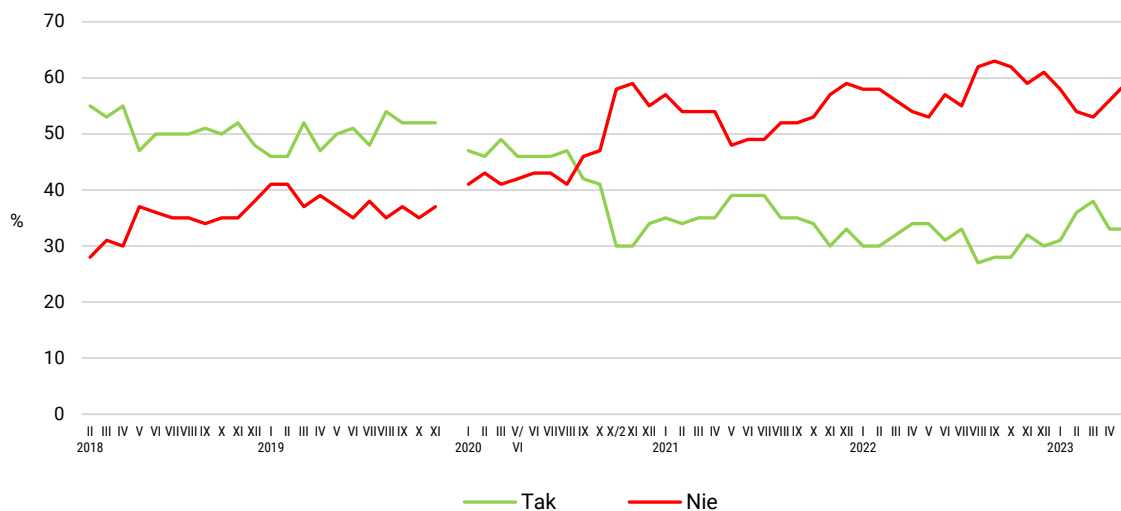
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Odsetek osób podzielających opinię, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, nie zmienił się od kwietnia i wynosi obecnie 33%. Wzrósł natomiast o 3 punkty procentowe udział osób będących przeciwnego zdania – w maju stanowią oni 59% ogółu dorosłych Polaków. Zmniejszył się odsetek niemających zdania na ten temat (z 11% do 8%).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2022										2023				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
w procentach															
Tak	34	34	31	33	27	28	28	32	30	31	36	38	33	33	
Nie	54	53	57	55	62	63	62	59	61	58	54	53	56	59	
Trudno powiedzieć	12	13	12	12	10	9	10	10	9	11	10	10	11	8	

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Poprawę sytuacji gospodarczej z polityką rządu wiążą przede wszystkim badani powyżej 54 roku życia (47% osób w wieku 55–64 lata i 50% wśród ankietowanych w wieku 65+), z wykształceniem zasadniczym zawodowym (49%) oraz o miesięcznych dochodach *per capita* mieszczących się w przedziale 1500–1999 zł (46%). Przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, podziela większość osób o poglądach prawicowych (63%) oraz najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (70%). Z kolei wyraźnie większy sceptycyzm wobec skuteczności polityki gospodarczej gabinetu Mateusza Morawieckiego charakteryzuje najmłodszych Polaków (75% w grupie osób w wieku 18–24 lata), mieszkających w największych aglomeracjach miejskich (79%), przedstawicieli kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (82%) oraz uczniów i studentów (75%). Znaczenie ma też sytuacja materialna badanych – przekonanie, że polityka obecnego rządu nie przekłada się na poprawę sytuacji gospodarczej, podziela 74% osób o dochodach wynoszących co najmniej 4000 zł na członka rodziny w gospodarstwie domowym, ale też 77% ankietowanych, którzy oceniają własne warunki materialne jako złe – zob. tabelę aneksową 3.

Tak jak w przypadku stosunku do gabinetu Mateusza Morawieckiego i ocen wyników jego działalności, opinie o polityce gospodarczej rządu zależą od orientacji politycznej i światopoglądowej. Sceptyczny stosunek do szans na poprawę ma ponad cztery piąte ankietowanych w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych (84%) i jeszcze większy odsetek respondentów o poglądach lewicowych (92%). Z kolei wśród Polaków identyfikujących się z prawicą większość stanowią opinie pozytywne (63%), a jeszcze większy ich udział znajdujemy w grupie osób najbardziej zaangażowanych religijnie (70%).

Niemal wszyscy zwolennicy KO i Lewicy uważają, że polityka obecnego rządu nie stwarza szans na poprawę sytuacji gospodarczej (odpowiednio: 97% i 96%), pogląd ten zdecydowanie dominuje też w elektoracie Koalicji Polski 2050 i PSL oraz Konfederacji WiN (odpowiednio: 92% i 78%). Natomiast wśród osób zamierzających głosować w wyborach parlamentarnych na PiS 88% jest przekonanych o skuteczności polityki gospodarczej rządu Mateusza Morawieckiego.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	88	6	6
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	3	97	1
Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)*	4	96	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	19	78	3
Koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)*	4	92	4

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

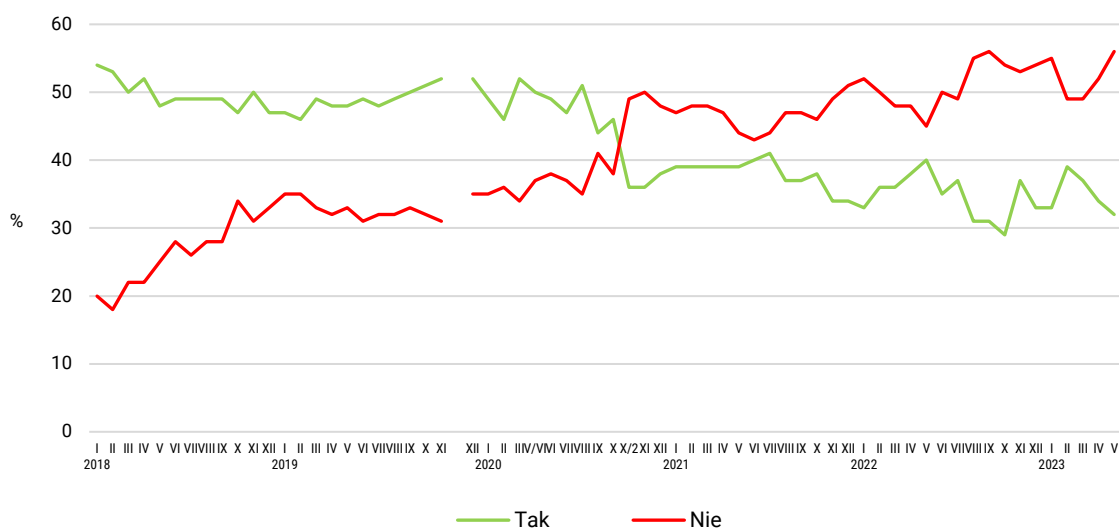
SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

Społeczny odbiór działalności premiera również uległ niewielkiemu pogorszeniu. O 2 punkty procentowe zmalał udział osób zadowolonych z faktu, że na czele Rady Ministrów stoi Mateusz Morawiecki (32%), a 4 punkty wzrósł udział niezadowolonych (56%). Odsetek niezdecydowanych w tej kwestii zmniejszył się o 1 punkt w porównaniu z kwietniowym badaniem (do 13%).

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022									2023				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Tak	38	40	35	37	31	31	29	37	33	33	39	37	34	32
Nie	48	45	50	49	55	56	54	53	54	55	49	49	52	56
Trudno powiedzieć	14	15	15	14	14	13	17	10	13	13	12	14	14	13

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pomięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Biorąc pod uwagę podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne badanych, można powiedzieć, iż zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, silnie różnicuje wiek. Wśród osób do 24 roku życia wynosi ono zaledwie 8%, a wśród badanych mających co najmniej 55 lat sięga 45% i więcej (51% w grupie wiekowej 65+). Z kolei im większa miejscowość zamieszkania pytanych, tym mniej zadowolonych z obecnego premiera. Wśród mieszkańców wsi Mateusz Morawiecki cieszy się poparciem 37% respondentów, a w ponad półmilionowych miastach – już tylko 17%. Rolnicy, emeryci i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym są grupami ponadprzeciętnie zadowolonymi z osoby premiera, a wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, uczniów, studentów i osób źle oceniających własne warunki materialne obserwujemy najwyższe odsetki niezadowolonych z Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu. Podobnie jak w przypadku wcześniej analizowanych kwestii poparcie dla premiera istotnie różnicuje częstość praktyk religijnych, a w jeszcze większym stopniu – identyfikacja światopoglądowa. Badani uczestniczący w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych przynajmniej raz w tygodniu są w większości zadowoleni z osoby premiera (65%), zaś wśród Polaków w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych poziom dezaprobaty przekracza cztery piąte (82%). Jeszcze wyższy odsetek niezadowolonych (90%) występuje w gronie respondentów identyfikujących się z lewicą, a wśród osób o poglądach prawicowych większość wyraża zadowolenie (61%) – zob. tabelę aneksową 4.

Kluczowe znaczenie dla społecznego odbioru premiera, podobnie jak i całego gabinetu, mają preferencje partyjne. Zadowolenie z obecnego szefa rządu zdecydowanie dominuje wśród wyborców PiS (87%), natomiast w pozostałych elektoratach niemal większość wyraża dezaprobatę. Wśród wyborców Konfederacji WiN wynosi ona 79%, w elektoracie Koalicji Polski 2050 i PSL – 86%, wśród zwolenników KO 94%, a w gronie sympatyków Lewicy 100%.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	87	5	8
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	94	5
Lewica (Nowa Lewica, Razem, Polska Partia Socjalistyczna, Unia Pracy)*	0	100	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)	13	79	9
Koalicja Polski 2050 Szymona Hołowni i PSL-Koalicji Polskiej (Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, UED, Konserwatyści)*	4	86	10

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Majowe notowania rządu są kontynuacją pogorszenia, jakie – po lutowej i marcowej poprawie – obserwowaliśmy w kwietniu. Zarejestrowaliśmy też spadek odsetka osób obojętnych wobec gabinetu Mateusza Morawieckiego. Udział podzielających opinię, że polityka rządu nie stwarza szans poprawy sytuacji gospodarczej, wzrósł nie kosztem odpowiedzi twierdzących, ale „Trudno powiedzieć”. Grono zwolenników obecnego gabinetu pozostaje więc stabilne, zwłaszcza wśród sympatyków partii rządzącej.

Opracowała
Marta Bożewicz